

DZIENNIK WILEŃSKI

Adres Redakcji i Administracji: Dominikańska Nr. 4.

Redakcja otwarta od godz. 2—4 po poł.

Administracja otwarta codziennie od g. 9 do 6 wiecz., w niedziele od 1—2.

WARUNKI PRENUMERATY:

miesięcznie w administr. 9 mk. z odnośnieniem do domu i przesyłką pocztową 10 m. 50 f.

CENA OGŁOSZENI:

za wiersz petitu jednoszpaltowy w tekście i nekrologi 3 mk., za tekstem 2 mk.

OPERETKA POLSKA

Sala „LUTNIA“
S-to Jerska 6. Telefon 401.

Dziś, we wtorek 23-go grudnia 1919 r.

premiera

WARSZAWIACY W AMERYCE

operetka amerykańska w 5 aktach Adolfa Philipa. Spolszczył C. Danielewski. Akt I na wyspie Ellis—Island. Akt II w New-Jorku. Akt III w kąpielach morskich na plaży. Akt IV u Jacksona. Akt V na 25-tym piętrze. W akcie Iym—Krakowiak w 4 pary. W akcie III—«Matello» i taniec amerykański «Molly». Kapelmistrz A. Wiliński. Baletmistrz J. Ciesielski. Reżyser S. Szczuka. Początek o godz. 8-iej wiecz.

Niżej wymienione instytucje bankowe podają do wiadomości Szanownych swoich Klientów, iż w czasie Świąt Bożego Narodzenia czynności bankowe będą się odbywały jak następuje:

- 24 grudnia Banki będą czynne do 12 w poł.
- 25 i 26 grudnia Banki będą zamknięte.
- 27 grudnia Banki będą czynne, jak zwykle w sobotę, do godz. 1-iej.

Bank Handlowy Wileński,
Bank Przemysłowy Warszawski,
Bank Towarzystw Spółdzielczych,
Bank dla Handlu i Przemysłu Litwy,
Bank Oszczodni.

HAZ-ELITE-SPIESS

wyborowy krem hazelinowy

jest kosmetykiem, udelikatniającym skórę, usuwającym jej szorstkość i nadającym białość i aksamitność w dotyku.

Haz-Elite-Spiess wcierany w skórę twarzy zapobiega przedwczesnie zjawiającym się zmarszczkom.

Haz-Elite-Spiess zabezpiecza skórę twarzy przed opaleniną się i występowaniem piegów.

Haz-Elite-Spiess posiadając własność dyfuzyjnego białenia skóry, stosuje się wzamian pudru do twarzy.

Haz-Elite-Spiess bardzo nadaje się jako środek udelikatniający skórę po goleniu.

Haz-Elite-Spiess nadaje się do wszelkiego rodzaju masażu.

ŻĄDĄC WSZĘDZIE.

KOMUNIKAT SZTABU GENERALNEGO

z dn. 21 grudnia.

FRONT LITEWSKO-BIAŁORUSKI.

W okolicy Krasławia oddział nasz przedostał się na północny brzeg Dźwiny i rozbiwszy w krótkiej walce nieprzyjaciela, wziął kilku jeńców, poczem wrócił na dawne stanowiska. Pod Leplem powtarzające się potyczki drobnych oddziałów. Na odcinku Podlesia potyczki oddziałów wywiadowczych.

W zastępstwie Szefa Sztabu Generalnego Haller, pułkownik.

Nie zapominajcie
o «Gwiazdce»
dla żołnierza.

TELEGRAMY.

WARSZAWA 22 bm. (P. A. T.)—Wczoraj przed południem odbyło się **powitanie uroczyste wojsk polskich, które powróciły z Murmanu.** W aroczystym nabożeństwie w garnizonowym kościele w byłym soborze, przeć Naczelnika Państwa i generała Hallera wzięli udział przedstawiciele Ententy. Po nabożeństwie ze stopni świątyni wygłosił ka. Jachimowicz kazanie do ludów północno — jak nazwał murmańcyków. W pochodzie wzięli udział gen. Haller, major Dinstl-Dąbrowa oraz oficerowie, którzy swego czasu przedzierali się do Francji z Murmanu. Za nimi postępowali murmańcy. Pochód murmańcyków zakończony był przesadą żołnierzy w strojach karełów, prowadzących białą niedźwiedź.

WARSZAWA 22 bm. (P. A. T.)—Wczoraj odbył się w ministerjum zdrowia **zjazd przedstawicieli wydziałów lekarskich** uniwersytetów warszawskiego, krakowskiego, lwowskiego, poznańskiego i wileńskiego oraz przedstawicieli organizacji lekarskich z całej Polski z udziałem sejmowej komisji zdrowia. Główny przedmiot dyskusji stanowiła sprawa utrzymania ministerjum zdrowia. Przewodził obradom prof. Alfred Sokołowski, Wicemin. Chodźko przedstawił całokształt działalności ministerjum zdrowia, zaś były minister Janiszewski udzielał wyjaśnień co do pracy ministerjum i odplerał zarzuty skierowane przeciwko działalności ministerstwa i jego istnieniu.

Z wyjaśnień powyższych wynika że najważniejszymi wydatkami były wydatki na dokarmianie dzieci, oraz

na zakup pryzmów do walki z dudem plamistym.

Na dokarmianie dzieci w Polsce wydano dotychczas 1 miliard 900 milionów marek, z czego 4/5 pokryła Ameryka, resztę zaś skarb polski.

Zebrał oświadczyli się bezwzględnie za utrzymaniem ministerjum zdrowia. Uchwalono wnioski, z których pierwszy p. Rottermunda brzmiał:

«Ministerjum musi być bezwzględnie utrzymane nadal w zakresie dotychczasowym, a drugi wniosek prof. Mikołajskiego se Lwowa wzywa do jaknajwcześniejszego zakończenia przesilenia w sprawie dalszej egzystencji ministerjum ze względu na związane z tym niebezpieczeństwa dla kraju, np. w ostatnich czasach na terytorjum Galicji Wschodniej zaszło 13 wypadków dżumy. W zakończeniu zebrania wyłonił se siebie delegację, do której weszli: dr. Władysław Władycako z Wilna, prof. Mikołajski se Lwowa, prof. Chałpowski z Poznania.

Powyższa delegacja wręczyła uchwały zjazdu Naczelnikowi Państwa, marszałkowi Sejmu i prezydentowi ministrów.

WARSZAWA 22 bm. (P. A. T.)—Na posiedzeniu komisji zagranicznej z uczestnictwem Paderewskiego i Patka omawiano sprawę **Galicji Wschodniej.** Przewodniczący Grabski stwierdził jednomyślnie co do niemożności przyjęcia mandatu na 25 lat. Rezolucja powzięta będzie po powrocie ministra Patka z Paryża i Londynu.

WARSZAWA 22 b. m. (P. A. T.)—Kurjer Poranny podaje, że do Kolumbji przybyła **delegacja oficerów Petlury,** poszukująca swego atamana.

WARSZAWA 22 b. m. (P. A. T.)—«Robotnik» podaje, że dnia 16 grudnia wojska Denikina opuściły Kijów, który zajęła **czerwona armja.**

WARSZAWA 22 b. m. (P. A. T.)—Jak informuje Kurjer Poranny lord Curson potwierdził w Izbie Gmii, że **propozycje pokojowe rządów sowieckich zostały kategorycznie odrzucone.**

WARSZAWA 22 b. m. (P. A. T.)—Do Sejmu i rządu zgłosiła się **delegacja pracowników publicznych z Małopolski** dla przedstawienia uchwałonych na wiecu w Krakowie swych dżądzeń. Delegacja przyjęta zyczliwie, uszyła odpowiednio obietnice.

NAUEN 22 b. m. (P. A. T.)—**Rokowania angielsko-rosyjskie** w Kopenhadze zostały **przerwane** z polecenia rządu angielskiego.

NAUEN 22 b. m. (P. A. T.)—Podczas **eksplozji składów amunicji** w Marjhill pod Wilhelms-haven zabitych zostało 30 osób, tyłek odniosło śmiertelne rany.

PARYŻ 22 b. m. (P. A. T.)—Lloyd George oświadczył w Izbie gmii, iż Anglja dążyć będzie do **najszybszego urzeczywistnienia Ligi Narodów.**

PARYŻ 22 b. m. (P. A. T.)—Jak informują ze źródeł oficjalnych Ententy rozciągnięto kontrolę **ruchu wojsk i okrętów tureckich.**

PARYŻ, 22 b. m. (P. A. T.)—Z Berlina donoszą, iż ostatnie **oddziały niemieckie** opuściły już kraje Bałtyckie.

WIEDEN 22 b. m. (P. A. T.)—Podług doniesień z Paryża, **Clemencemu** opuści jutro swe mieszkanie i będzie uczestniczył na **posiedze-**

niu **Rady ministrów,** które się odbędzie pod przewodnictwem Poincarego.

PARYŻ 22 b. m. (P. A. T.)—Jak informują dnia 20 bm. miał Berthelot wyjechać do Londynu w sprawie dalszych **obrad pokojowych z Turcją.**

WIEDEN 22 b. m. (P. A. T.)—Przybędzie tu wkrótce międzykoalicyjna komisja wojskowa, która rozciągnie **dezór nad wykonaniem traktatu w St. Germain.**

PARYŻ, 22 b. m. (P. A. T.)—W styczniu przewidywane **wznowienie stosunków z Niemcami.**

PARYŻ 22 b. m. (P. A. T.)—Komisja reformy wojskowej zaprojektowała **dwuletnią służbę w armji.**

PARYŻ 22 b. m. (P. A. T.)—**Delegacja austriacka** domaga się od Ententy kredytu 100 milionów dolarów.

PARYŻ 22 b. m. (P. A. T.)—**Jak informują odbudowa ekologicznie zniszczonych przez wojnę we Francji** wyniesie 180 miliardów franków.

PARYŻ 22 b. m. (P. A. T.)—Matia podaje z Budapesztu wiadomość o przewidywanym aresztowaniu Frydrycha w związku z **zamordowaniem hr. Tiszy.**

PARYŻ 22 b. m. (P. A. T.)—**Prezydentem Izby francuskiej** prawie jednomyślnie obrany został Paweł Dechanell.

NAUEN 22 b. m. (P. A. T.)—**Jak informują, Radek Sobolson przebywa dotychczas w Berlinie,** ponieważ Danja oraz Polska nie pozwoliły mu na przejazd do Estonji.

Listy z Zachodu.

Polska wobec Ligi Narodów.

Paryż, dn. 10 grudnia.

Odrodzone Państwo Polskie spotyka się na terenie prawa międzynarodowego z najnowszym wytworem ideologii anglo-saskiej, wybujałym na siemi amerykańskiej. Liga Narodów może być dwójako pojmowana: przez ludzi naiwy jako panacenu na usmierzenie walk narodowościowych i środek niezawodny przeciw militarystom, przez ludzi wytrawnych, jako próba ujęcia czynników politycznych świata w ilystą garść Anglo-Amerykanów. Tak czy owak, musi Polska liczyć się poważnie z Ligą Narodów, a nadewszystko powinna wyszukać na swoją korzyść wszystkie dodatnie jej strony. Państwo Polskie nie mając granic naturalnych i leżąc na rozstajnych drogach Europy potrzebuje dla swego bezpieczeństwa bądź ogromnej i wyćwiczonej armji, bądź niesłomnych gwarancji prawnych. Zaaim te ostatnie wyłonia się z mgły dajiej Ligi Narodów, musi urząd polski szukać oparcia przedewszystkiem we własnej sile sbrojnej. Ale musimy również brać pilny i czynny udział w pracach, dających do nowych, udoskonalonych norm Prawa Narodów. Dlatego dobrze się stało, że Polska była obecna w Brukseli d. 1—4 grudnia, na Zjeździe Stowarzyszeń Narodowych mających obmyśleć zastosowanie praktyczne wiel-

kiej idei Woodrow'a Wilsona. Byli obecni, mianowicie: p. Stanisław Patek, członek Delegacji Polskiej w Paryżu, i prof. Bohdan Winiarski, radca prawny tejże delegacji.

Prof. Winiarski przedstawił mi o przebiegu obrad brukselskich następujących szczegółów.

Zjazd miał charakter nieurzędowy, ale bardzo poważny ze względu chociażby na dobór uczestników, takich jak Dickinson (Anglia), Bourgeois, Doumer, de Lapradelle, Albert Thomas, Bissolati (Francja), prof. Ferrero (Włochy), baron Descamps, prezes Instytutu Prawa Międzynarodowego w Brukseli, ks. praelat Debleige, rektor Instytutu Katolickiego w Louvain (Belgia), Wellington Koo, poseł Chiński w Waszyngtonie, i t. d.

Amerycanie świecili nieobecnością, co służyć należy na karb satargu jaki wynikł pomiędzy prezydentem Wilsonem a Senatem amerykańskim właśnie na tle zastosowania praktycznego Ligi Narodów. Zjazd odsunął ów satarg bardzo dotkliwie, so zostało sformułowane w depešy wysłanej do American Ligue to enforce Peace.

W toku obrad wyłoniła się naturalnie skłonność poszczególnych rządów w kierunku wyzyskania terenu Ligi dla celów państwowych. Tak np. delegat angielski proponował rozszerzyć zakres mandatów międzynarodowych i zapewnić zarazem zupełną wolność Handlu na kresach objętych owymi mandatami. Przebiegał w tem wyraźny interes angielski. Inny delegat angielski, major Davis, postawił wniosek przeniesienia siedziby Ligi do... Konstantynopola, którego zarząd oddać należy Norwegii. Wniosek Davis'a był najwyraźniej balonem próbnym puszonym z Forsiga Office.

Wellington Koo znowu proponował wprowadzić do rady wykonawczej Ligi jeszcze jedno państwo azjatyckie i jedno południowo-amerykańskie. Chodziło mu najwyraźniej o to, by zaszachować Anglię i Stany Zjednoczone.

Widzimy tedy, że każde państwo stara się wyzyskać teren Ligi Narodów we własnym interesie. Polska myśli polityczna ma tu rozległe i wdzięczne pola działania. Zgodnie z własną tradycją dziejową, a równoległe do działalności Ligi może okazać tworszy sojusze i konfederacje. W Gdańsku oras innych punktach styka się Polska bezpośrednio z Ligą Narodów, poza którą stoją i działają potężne czynniki państwowe i polityczne. Musimy baczyć pilnie, aby Liga nie stała się syndykatem pewnych mocarstw. Podstawą Ligi jest równość państw i Narodów; polityka polska będzie stała na straż tej zasady, zgodnej z jej tradycją dziejową. Przedstawiciele polscy w Brukseli bronili również innej zasady, równie ważne, a która głosi, że Liga nie powinna wkraczać w zakres spraw wewnętrznych poszczególnych narodów. P. Patek należał do komisji sądów rozjemczych międzynarodowych prof. Winiarski zaś zasiadał w pierwszej komisji (skład organów Ligi). Komisja ta postanowiła, wbrew propozycji angielskiej, że każdy naród ma prawo ustalić własny sposób wyborów delegatów.

Radaono tam również nad sprawą ochrony mniejszości narodowych. Delegat polski zabrał głos i oświadczył, że wszelkie zabezpieczenie praw zewnętrznych jest absurdem, skoro jednak zostało ono narzucone kilku mniejszym państwom, tedy godzi się zastosować tę zasadę i do wielkich mocarstw. Wniosek przyjęto.

Niektórzy delegaci wystąpili z wnioskiem, aby natychmiast dopuścić do Ligi te narody, które jeszcze do niej nie należą. Wniosek ten, poparty przez Szweda Nassona i Rosjanina Brianczaninowa, miał na celu wprowadzenie Niemiec do Ligi Narodów, został w komisji odrzucony. W dyskusji ujawnił się przytem gwałtowny prąd antyniemiecki; wielu mówców nalegało — i słusznie — że dopóki Niemcy nie wykonają lojalnie warunków pokoju, nie będzie dla nich miejsca w Lidze Narodów.

Trzecia komisja, której przewodniczył Albert Thomas, uchwaliła sze-

reg naogół umiarkowanych i słuszków wniosków w sprawie robotniczej.

Czwarta zaś komisja, w której zasiadali fanteści ożywieni zresztą najlepszymi chęćmi, uchwaliła szereg wniosków dotyczących minimum oświaty, higieny, itd. i sprzecznych z zasadą nieinterwencji w sprawach wewnętrznych poszczególnych państw.

Ogólne wrażenie jest takie, że nie trzeba ani lekceważyć Ligi Narodów, ani też narzucać jej niepotrzebnych jakichś zadań. Liga Narodów nie może być Nadpaństwem, co by doprowadziło do skupienia wszystkich spraw świata w rękę kilku jednostek. Przedstawiciele polscy umieli wykazać w tej kwestji wybitne poczucie miary i akcjażek, w celu obrony słusznej zasady wolności państw została poparta przez wszystkie poważne tywioły, uczestniczące w obradach brukselskich.

L. B.

Zjazd

pod hasłem zabezpieczenia społeczeństwa polskiego przed bolszewizmem.

Jak donosiliśmy już przed kilku dniami, ma się odbyć w Warszawie Zjazd pod hasłem zabezpieczenia społeczeństwa naszego przed bolszewizmem. Zjazd rozpocznie się 17 stycznia 1920 roku. Ma on na celu opracowanie ogólnych wytycznych całokształtu pracy dla zabezpieczenia i utrwalenia w społeczeństwie naszym moralnych zasad chrześcijańskich, dla przeprowadzenia w czyja niezbędnych postulatów ładu, dobrobytu i wolności, dla podjęcia najostrożniejszej walki ze zgnębieniami hasłami anarchji.

Na plenum Zjazdu i na sekcjach szereg odczytów — referatów oświetli podłoże bolszewizmu i środki walki, jaka ma być z nim prowadzona.

Program Zjazdu.

A. Dział ogólny.

1. Istota bolszewizmu, jego geneza i stosunek do maksymalistycznej doktryny socjal-demokratycznej.
2. Degeneracja kultury jako podłoże bolszewizmu.
3. Ruch bolszewizmu, jako wynik wojny światowej.
4. Skutki zastosowania bolszewizmu w życiu państwa i społeczeństwa.
5. Teror i inne metody panowania bolszewików.
6. Demokracja i konieczność reform zmierzających do urzeczywistnienia sprawiedliwości społecznej.
7. Historyczne zadania Polski jako strażniczki cywilizacji chrześcijańskiej i cele obecnej wojny z bolszewikami.
8. Chrześcijaństwo a bolszewizm.

B. Dział specjalny.

- I. Walka społeczeństwa z bolszewizmem.
 1. Metody i środki walki społeczeństwa z bolszewizmem.
 2. Walka na polu oświaty.
 3. Walka na polu ekonomicznym:
 - a) arszczenie spółdzielcze,
 - b) walka z lichwą i spekulacją giełdową,
 - c) sposoby wzmocnienia wydajności pracy i oszczędność społeczną,
 - d) zasady racjonalnej opieki społecznej i walka z bezrobociem.
 4. Opieka społeczna nad dziećmi.
 5. » » » żołnierzami.
 6. Opinia, jako niezbędny czynnik uzdrowienia społeczeństwa.
- II. Walka państwa z bolszewizmem.
 1. Stosunek współczesnego państwa do społeczeństwa (utożsamienie pojęć ładu i wolności).
 2. Walka państwa z anarchją i jej przyczynami.
 - a) Zasada ochrony pracownika i pracodawcy (ochrona pracy i gwarancja wykonania).
 - b) prawo strajków i lokautu,
 - c) walka z wyzyskiem: normowanie handlu,
 - d) zasada bezwzględnej antykorupcji władzy,
 - e) niedomagania administracyjne i sposoby ich usunięcia,
 - f) bolszewizm, jako występki przeciw prawom ładu społecznego,
 - g) bolszewizm, jako występki przeciw prawu wolności społecznej.

C. Stworzenie polskiej ligi ładu i wolności

Odezwa Zjazdu, przesłana imiennie poszczególnym instytucjom społecznym będzie do wzięcia udziału w Zjeździe, — jeśli zaś która z owych instytucji nie zostałaby przypadkowo zaproszona, Komisja Organizacyjna prosi o reklamowanie do 1-go stycznia 1920 roku.

Wszystkie instytucje, pragnące wziąć udział w Zjeździe, proszone są o zgłoszenie swego akcesu przed powyższą datą w Sekretarjacie, ul. Jasna 32 w Warszawie (R. G. O.)

Delegaci zaproszonych instytucji i związków winni być zaopatrzeni mandatem od władz naczelnych danej instytucji.

Wszelkie zapytania należy kierować do Sekretarjatu Komisji Organizacyjnej (adres jak wyżej). Zgłoszone referaty przyjmowane będą tamże do 5 stycznia 1920 r.

Ze względu na trudności żywnościowo-mieszkalniowe w Warszawie, Komisja Organizacyjna postara się o pewną ilość mieszkań dla niemających znajomości w mieście, oraz o obiady. Zyczący sobie korzystać z tych udogodnień, powinni zawiadomić Sekretarjat przed 1-ym stycznia 1920 roku.

Sprawy polskie.

Milijonowe składy paskarskie.

Z Krakowa donoszą, że władze urządziły wielką rewizję na Kaźmierzu w poszukiwaniu ciepłej odsieki i bielizny. Oblawa wydała doskonały rezultat, znaleziono bowiem ukrytych towarów i to tak odsiekiowych jak żywnościowych za kilka milionów koron. Kilku opornych paskarzy aresztowano.

Schwytnięcie kontrabandy wartości półtora miliona koron.

W ostatnich dniach żołnierze i bataliony i pułku strzelców przysyłali w Siatynie wielki transport różnych towarów, wartości półtora miliona koron, który był przeznaczony do Rumunii. Mimo przedstawienia przez kupców towarzystających tam transportowi pozwolenia lwowskiego urzędu skarbowego na wywóz towarów do Rumunii, pozwolenie to wydało się żołnierzom podejrzane, tambardej, że kupcy odrazu zaproponowali żołnierzom 100 tysięcy koron łapówki. Gdy dzielni żołnierze się chcieli przyjąć łapówki, kupcy uciekli, pozostawiając towar w 30 wagenach. Kupcy ci nazywają się Truemmer i Zucker. Śledztwo w toku.

Niemcy wywożą swoje warsztaty.

«Kur. Śląski» donosi z Głwicy, że Niemcy wypowiedzieli pracę robotnikom tamtejszych warsztatów kolejowych z d. 31 grudnia b.r. Powszechnie komentują to tak, że rząd niemiecki nosi się z myślą wywiezienia urządzeń gliwickich warsztatów kolejowych.

O nadużyciu na kolejach.

Z rozporządzenia poprzedniego ministra kolei, p. Eberhardta, utworzono specjalny wydział kontroli, który ma się zająć zwalczaniem nadużyć na kolejach. Okólnik zawiadamiający o utworzeniu tego wydziału, głosi: «Zawiadamiając o powyższym, zwracam się z usilnem wezwaniem do wszystkich pracowników kolejowych, by w imię dobra Ojczyzny i dobrej sławy kolejarstwa polskiego zechcieli przeciwdziałać szerszącemu się, niestety, wśród kolejarzy łapowiarstwu i przemyślanu zakazanych towarów, a pełnieniem gorliwym obowiązków zaszczędzili mi przykrości stosowania kar, środków nieliczącego ze stanowiskiem obywatelskim pracowników kolej ojczytych. Zaszczęcam przytem, że nadużycia, przynoszące szkodę kolejarstwu, karać będą bezwzględnie wydalaniem ze służby.

Żydzi w uniwersytetach polskich.

Żydzi warszawscy wystosowali protest przeciw ograniczeniu napływu studentów żydowskich do uniwersytetu w Poznaniu. O tem jednak jaki stosunek procentowy stanowią Żydzi w uniwersytetach warszawskim, krakowskim i wileńskim oraz o tem, że w uniwersytecie lwowskim na 13 doktoratów tylko dwa otrzymali chrześcijanie — Żydzi warszawscy nie nie wspomnieli w proteście.

Kto spowodował głód przez zmarznięcie kartofli?

W Warszawie odbył się niedawno zjazd robotników relaych, na którym rej wodzili komuniści i agitatorzy bolszewicy oplacaniowicie przez Niemcy i sodepęją za namawianie jestenią do strajku rolnego, króżyćby Polskę wtracił w ostateczny głód i nędzę. Strajk jak wiemy, częściowo się udał powodując zamrażanie wskutek nie-

wykopania tysięcy korcy kartofli — czego następstwem brak ich i niebywala droższyna. Żandarmerja wyłapała jednak na owym sjeździe erolników resztą owych agitatorów. Irzeciż dziwna, niema wśród nich ani jednego rolnika lecz krawcy, dentyści, ślusarze, stolarze, kamieniarze etc. ogółem trzech żydów i pięciu chrześcijan. Wszystkich owych ekartoflarzy omdono pod kluczem.

Drukarnie z Ameryki.

Z Paryża donoszą:

Polacy amerykańscy zbierają olbrzymie sumy na założenie całego szeregu drukarni i iatroligatorni w Polsce.

Nabywają oni najlepsze maszyny i najjakkiejże czołonki, a ponieważ w kraju zecer i maszynista są bardzo kosztowni, a przytem o wielkich wymaganiach, przeto do swoich drukarni przywożą z sobą zupełnie uzdolnionych polskich zecerów i maszynistów, oraz innych fachowców.

Na początku mają powstać trzy olbrzymie drukarnie w Warszawie, dwie w Łodzi, dwie w Krakowie, dwie we Lwowie, jedna w Wileńsku, jedna w Lublinie, jedna w Częstochowie, jedna w Radomiu i jedna w Gdańsku.

Cała robota odbywać się będzie za pomocą maszyn.

Związek ten olbrzymi drukarski będzie mógł tak tanio wykonywać roboty, że nawet gazeta nie opłaca się mieć własnych drukarni.

Papier dla tych przedsiębiorstw już w tych czasach ma być zakontraktowany w Finlandji.

Przedsiębiorstwo ma być uruchomione w ciągu paru miesięcy.

Ze świata.

Głód w Czechach.

Sytuacja aprowizacyjna Pragi przedstawia się wprost katastrofalnie. Ludność nie otrzyma w okresie świątecznym mąki.

Brak mąki daje się odczuwać nie tylko w Pradze, ale i w sąsiednich okolicach.

Jeżeli zaopatrzenie w węgiel się nie poprawi, będzie miasto musiało zamknąć szkoły i wstrzymać ruch kolei elektrycznej.

„Deutschland über alles“

Z Berlina donoszą: Wojska niemieckie, które tu przybyły s prowincji nadbałtyckich i którym wysnacowano koszary Doeberitz pod Berlinem na letnie zimowe, maszerowały przez ulice miasta, niosąc sztandary cesarskie i śpiewając «Deutschland, Deutschland über alles» i «Heil dir im Siegerkranz». Wśród wojak tych są również oddziały Bermonta. Maszerującym oddziałom towarzyszyli również cywili Rosjanie, mężczyźni i kobiety.

Terror bolszewicki.

Prof. Malinowski zamieścił w «Priażowskim Kraju» artykuł, w którym przytacza statystykę porównawczą ofiar terroru carskiego i bolszewickiego. W ciągu trzech lat reakcji po pierwszej rewolucji rosyjskiej (w latach 1905—1908) sądy carskie skazały na śmierć 5165 osób, z których stracono 2,885. W ciągu trzech miesięcy (styczeń—marzec) roku 1919, według «Izwestii Centr. Isp. Kom. Moskiewska» «czerezwyczałka», rozstrzelano 13,350 osób.

Niemcy kręcą po swojemu.

Radjot. st. warsz. donosi. Rokowania z ekspertami okrętowymi niemieckimi toczyły się przez całą środę. Wymieniano różne propozycje i kontrpropozycje, lecz nie doszło do żadnego porozumienia. Niemcy oświadczyły, że nie są w stanie dostarczyć 400 tys. ton materiałów portowych w formie doków pływających i innych urządzeń i ofiarują mniej niż połowę. Dalej nie chcą dostarczyć 6 lekkich krętowalników oznaczonych w protokole, ponieważ te według ich zapatrywania są potrzebne dla ochrony ich wybrzeży. Wzmiarian za krętowalnik proponują dostarczenie wielkich statków wojen-

nych, będących w budowie. Lecz według klauzuli traktatu pokojowego, statki te mają być zniszczone, ale mogą więc być przedmiotem wymiany.

Komunikacja lotnicza w Czechach.

Z Pragi donoszą: [W Pradze organizuje się wielkie centrum lotnictwa, wkrótce ma się rozpocząć budowa wielkich warsztatów samolotów. Dla ruchu pasażerskiego są przewidziane 4 linje lotnicze z Pragi: Praga—Drezno—Berlin—Hamburg, Praga—Lipsk—Kolonja—Paryż, Praga—Kraków—Warszawa—Bern—Presburg—Koszyce. Oprócz tego Praga ma być stacją dla linii z Bukaresztą — Belgrad — Sofji — Rzymu i Saloniki.

Greźba nowej epidemji.

Okręgowy urząd zdrowia we Lwowie otrzymał od prezesa Komisji zdrowotności przy dowództwie frontu wiadomość, że w okolicach Kamieńca Podolskiego wydarzyło się kilka wypadków nagłego zachorowania z wynikiem śmiertelnym i że zachodzi podejrzenie dżumy. Powiatowy lekarz w Skalasie dr. Batko otrzymał polecenie do poczynienia wszystkich koniecznych zarządzeń. Dr. Batko przez szereg lat pełnił obowiązki komisarza sanitarnego na kwarantannie w Egipcie z ramienia międzynarodowej komisji dla zwalczania dżumy.

Zerwanie rokowań angielsko-rosyjskich.

Kopenhaskie rokowania angielsko-rosyjskie zostały całkowicie przerwane. Odbędą się jeszcze dwa wspólne posiedzenia w sprawie dostawy żywności dla angielskich jeńców wojennych w Rosji i w sprawie ułatwień w ekspedjowaniu przesyłek pocztowych. Litwinow wydał dłuższy memoriał, w którym składa winę za zerwanie rokowań na Anglię. Dowodzi on, że Anglia zażądała zwolnienia wszystkich jeńców Anglików i cywilnych Anglików przebywających w Rosji. Wszelkie żądania Anglii miały uwolnić tylko 100 Rosjan. O'Grady otrzymał od rządu swego zlecenie, aby całał wszystkie poczynione Litwinowowi kondesje i przerwał rokowania.

Na frontach bolszewickich.

Dzięki wielkiemu zaabsorbowaniu sił bolszewickich na froncie południowym zachowują się bolszewicy na froncie polskim naogół biernie. Żadnych większych walk niema. Zdawali się wykazywać pewne dążenie do silniejszych ugrupowań w rejonie naszych przyczółków na Berezynie (Bobrujsk i Barysów) oraz (w okolicy Połocka, mających prawdopodobnie na celu przejście do akcji zaczepnej) na tych odcinkach z zamiarem zlikwidowania naszych przyczółków i odrzucenia oddziałów polskich na zachód od Połocka.

Wszelkie próby bolszewików, sypione w tym względzie, były jednak za każdym razem unicestwione przez wypadki naszych dzielnych oddziałów. Na reszcie swego frontu zachodniego ograniczają się bolszewicy również do akcji wywiadowczej.

Natomiast cała uwaga bolszewików skupia się w chwili obecnej na froncie Demkina.

Skutkiem złej i słabej organizacji armji ochotniczej oraz znacznej przewadze liczebnej ze strony bolszewików, ofensywa jaszczewońska na południu odnosi w każdym ciągu sukcesy.

Armja gen. Demkina, złożona w znacznej części z elementów pokrewnych bolszewikom, zmobilizowanych na terenach, kolejno przez bolszewików podczas ich odwrotu opuszczonych, obecnie pod wpływem niepowodzeń i wielkiej agitacji bolszewickiej, traci coraz bardziej swą spójność i wartość bojową.

Bolszewicy z niesłabnącą energją atakują cofającą się armję Demkina. Liczebnie są bolszewicy co najmniej dwa razy mocniejsi od armji demkinańskiej na tym froncie.

Widząc wielką przewagę liczebną szeregowej armji demkinańskiej, bolszewicy prowadzą jednocześnie ataki po obu stronach Dniepru, dążąc do odcięcia Kijowa.

W Bardyczewie toczyły się walki uliczne i w rezultacie był on przez oddziały Demkina ponownie d. 15 bm. zajęty, bolszewicy zaś wyparali byli w kierunku północno-zachodnim.

Okrążając Kijów od wschodu, bolszewicy zbliżyli się do Dniestru (za południo-wschód od Kijowa), zajmując Perejaslawl.

W ten sposób Kijów jest zupełnie odcięty od wschodu. Wprawdzie sytuacja na odcinku zachodnim przez ponowne zajęcie Bardyczewa poprawiła się nieco, ale utrzymanie Kijowa przez armję ochotniczą obecnie wydaje się mało prawdopodobne.

W kierunku Carycyna prowadziła przez bolszewików ofensywa na petkela na silny opór armji kaukaskiej pod dowództwem generała Wrangla i po przejściu jej do kontrataku, bolszewicy odrzucony zostali o kilkadziesiąt wiorst na północ od Carycyna...

Sytuacja demkinańców w chwili obecnej jest krytyczna, zawojowane w ciągu ofensywy letniej wielkie tereny są dziś ponownie szybko przez bolszewików obsadzone. Po zajęciu Charkowa i Paltawy umierają bolszewicy na południe, dążąc ku bogatym pokładom węgla kamiennego w zagłębiu Demkieckim.

Powodzenie swe, jak to już zaznaczyliśmy, zawdzięczają bolszewicy przede wszystkim swej znacznej przewadze liczebnej i słabej organizacji armji demkinańskiej.

Dopokąd szczęście sprzyjało Demkinowi, zmobilizowani żołnierze przedstawiali jaką taką wartość bojową, w miarę zaś, jak przewaga przeszła do rąk bolszewików, chęć do walki zmalała i dalsi oddziały te znajdują się w bezładnym odwrocie.

Trudno doprawdy przewidzieć, jakie będzie dalsze przebieg wypadków na froncie południowym. Najprawdopodobniej jednak generał Demkin, widząc grożące mu niebezpieczeństwo, starać się będzie możliwie skrócić swój front, dając przedewszystkiem do zatrzymania w swych rękach węglowego zagłębia Demkieckiego, dając bądźnie zapewnienie do pogodzenia swej akcji przeciwko bolszewikom z akcją wojsk polskich.

Jedno wszakże daje się stwierdzić dzisiaj, a mianowicie, iż w miarę pogarszania się sytuacji demkinańskiej, poglądy germanofilskie w armji ochotniczej biorą górę i orientacja germanofilska zdaje się zwyciężać. Niemcy i tutaj stale są czynni.

Zaparcie u osób w wieku podeszłym. U osób w wieku podeszłym należy bardzo ostrożnie zwalczać zaparcie stołca, gdyż może ono powodować bezwładność trzew, przekrwawienie mózgu, zaburzenia w krwio obiegu itd. Wszyscy lekarze, jeżeli chodzi o uniknięcie środków drażniących, przepisują w danym razie **Cassarine Loprino.**—Środek ten podany w ilości jednej lub dwóch pigułek dziennie, daje wymiennie wyniki.

KRONIKA

KALENDARZYK.

Święt: Wiktorji.
Istne: Adama i Bwy.
Pejstrze: BOŻE NARODZENIE.
Wschód słońca—3 g. 8 m. 22.
Zachód słońca—g. 3 m. 31.

Z WILNA.

Kolo Polskiej Macierzy Szkolnej parafji Bernardyńskiej powstała z inicjatywy ks. Prob. J. Kretowicza zorganizowała się w d. 22 b. m. Na prezesa powołano ks. J. Kretowicza, na wice-prezesa p. Leona Perkowskiego, sekretarzem została p. Hileas Draewicka, skarbnikiem p. M. Kosmowska; prócz tego do Zarządu weszły panie: M. Cedrońska, J. Maruszkówna, Markowska, Gdlewka i Marciszewska.

Pani Marja Hoppenowa podjęła się założenia **herbariarza ludowej** z czytelnia.

Terenu działalności koła jest parafja Bernardyńska.

Delegacja pogotowia wojennego ziemi Kujawskiej. Oczekują przybycia do naszego miasta delegacja pogotowia wojennego z ks. prefektem Wł. Stulak-

kiem na czele, która przywiozła dary gwiazdkowe dla 31 puł. Kaniowskiego piechoty oraz dla 1-go szwadronu 4 puł. ułanów. Dar gwiazdkowy stanowią torbki, zawierające: papierosy, orzechy, orzechy, cukier, chusteczki i książeczki; kilkadziesiąt worków z mąką, kawą, mydłem, słonią oraz stokilkadzieciąt kompletów ciepłej bielizy i innego ubrania.

„Polonia“. Dnia 23 grudnia 1919 roku o godz. 8 wiecz. w lokalu restauracji „Bristol“ odbędzie się wspólna uczta Wigilijna filistrów i członków konwentu „Polonia“. Kolejdy proszeni są o liczne stawienie się.

Zarząd „Bratniej Pomocy“ Szkół Stowarzyszenia Naukow. P. w W. oznajmia, iż „Cholinka“ dla dzieci będzie dn. 27 grudnia o godz. 5-ej, w sali 1-go gimnazjum (Mała Pohulanka 11), a „Włóczki“ dla młodzieży starszej odbędzie się dn. 28 grudnia o godz. 5 tamże.

Nowy utwór Marcinowski na scenie Teatru Ludowego. Znana poetka Jadwiga Marcinowska, obdarzyła scenę polską nowym popularnym utworem dramatycznym pod tytułem „Stopka“.

Rzecz osnuta na tle bohaterskich walk legionów Piłsudskiego o niepodległość Polski. Inny popularny utwór tejże autorki, p. t. „Legjonistów“ wystawiony był na scenie Teatru Ludowego 20 razy! 19-te przedstawienie zaszczylił swoją obecnością Naczelnik Państwa.

Karty żywnościowe dla personelu naukowyjskiego. Inspektor szkolny O. W. komunikuje, iż w biurze Okręgu Szkolnego Wileńskiego (Domińska 1, pokój 96) będą wydawane karty żywnościowe dla personelu nauczycielskiego. Kierowalce szkół polskich i litewskich winny zgłaszać się od dnia 23 grudnia pod wskazanym adresem w godzinach biurowych (9-3) dla otrzymania tych kart.

Co dać dziełom na Gwiazdkę? Bytałe podobne, słyszymy od niejednej matki chcącej dla siebie i swoich dzieci i śpieszymy z dobrą nowiną, oto dziś już w dn. 23 grudnia wyjdzie z druku pierwszy numer „Gwiazdki“ piśmka wydawanego przez Polską Macierz Szkolną. Z. Wa. Większej chyba niechęci nie może być dla naszych miłośników, jak otrzymywać piśmko swoje.

Adres Redakcji: Wilno, Benedyktyńska 2, lokal P. M. S. Z. Wa. Przedpłatę przyjmują wszystkie księgarnie w Wilnie.

Na Gwiazdkę dla żołnierza. Walne zgromadzenie członków klubu Szlacheckiego w Wilnie (Trocka 11) w dniu 20 grudnia jednogłośnie uchwalilo ofiarować na Gwiazdkę dla żołnierza Polskiego 1000 r.

Z klubu Szlacheckiego. 20-go grudnia odbyło się walne zgromadzenie członków wileńskiego klubu Szlacheckiego. Przewodniczył prezes sądu p. Adolf Zmazyński.

Na gospodarzy większości głosów zostali obrani: Godlewski Wiktor, Jachimowicz Józef, Bądzkiewicz Julian, Bujko Jan, d-r Jabłonowski Władysław, d-r Hłasko Bernard, d-r Dembowska Tadeusza, hrabia Łopaciński Sergiusz, Piekarski Bolesław, Nowicki Władysław, d-r Minkiewicz Michał i Wańkiewicz Stanisław.

Do komisji Rewizyjnej zostali obrani: Umiasowski Bronisław, Mincejko Józef i Kogonicki Stanisław.

Dyrekcja poczt zawiadamia, że z dniem 6 b. m. otworzono urząd pocztowy w Budstawie powiatu Wilejskiego.

Obrót przekątkowy wprowadzono w urzędach pocztowych w Lucku, Kowin i Włodzimierzu Wołyńskim.

Zarząd Związku Kółek Rolniczych w Wilnie podaje do wiadomości kandydatów na Kursy Rolnicze 4-miesięczne, że termin zapisów przedłuża się do dnia 14 stycznia 1920 r.

Powodem przedłużenia terminu rozpoczęcia kursów są—utrudnienia przyjazdu do Wilna wielu kandydatów, ze względu na rekwizyty farmacek i chwilowe trudności komunikacji kolejowej kursy rozpoczyna się dnia 15 stycznia 1920 roku.

Komitet Gwiazdki dla żołnierza otrzymał od ks. Rogowskiego, proboszcza par. Niemcewyskiej, następujące dary: 1500 mk. od parafjan, 125 od proboszcza. W naturze mięsa i pud, masła 10 fun. krup 7 f., serów 23, jaj 276, kielbas 8, wędny 48 f., inn 5 f., płótna 21 sztuk, nici 5 kłębków, ręczników 59, bielizny 28 szt. — Od firmy Gordon 24 p. ciepłych rękawiczek.

Herbatka szwartkowa z dnia 11 grudnia 19 r. Związku Patriotycznego Polek, dała 1519 mk. sysku, z czego się na Gwiazdkę dla żołnierzy i dyw. Leg. Pol. przeznacza 1419 m., a 100 mk. na urządzenie wieczerszy Wigilijnej dla żołnierzy, pozostających pod komendą komendanta Wacława Hildebrandta.

„Ziemia Wileńska“. Opuścił prasę № 28 „Ziemia Wileńska“, którego kartę tytułową zdobi mapa morza polskiego i terenów plebiscytowych. Z artykułów znajdujemy interesujący artykuł wstępny: „O przyszłość naszego kraju“, Zjazd ludowy, Do kobiet polskich z dworów i chat, Dlaczego żydzi boją się Polski, Polacy wyznania mahometańskiego; w zwykłych rubrykach—Listy ze wal—które dają nam szereg informacji z życia naszej wsi i „Co słychać nowego“. Poradnik Rolniczy № 14 podaje nam szereg wiadomości praktycznych i na czasie.

Zebrańca. Dnia 28 b. m. o godz. 12 w lokalu Klubu Bankowego Jagiellońska 10, odbędzie się nadzwyczajne zebranie Wł. zw. zaw. pracowników Instytucji kredytowych. Prawomocne z powodu czasu wojennego bez względu na ilość przybyłych członków. Ponieważ przedmiotem obrad bę-

dzie uregulowanie spraw zw. kwestja towarów Amerykańskich i inne również domosie, przeto zarząd usilnie uprasza o liczne i punktualne przybycie wszystkich członków.

Na żołnierza. Złączając przy niniejszym wykaz składki zebranych na Polski Biały Krzyż przez instytucje kolejowe, przez Panią kapitanową Leryk — 395 rb. kwit № 3826 z dnia 11 grudnia 1919 r., przez p. kapł. Raczkowską — 488 rb. — kwit 3825 z dnia 11 grudnia 1919 r. i przez p. Łagonowską — 557 rb. — kwit 711 z dn. 11 grudnia 1919 r. i od różnych 26 rb. 50 kop. Pieniądze według pierwszych 2 kwitów skierowane na Polski Biały Krzyż na ciepłą odzież, według zaś ostatniego do Kola Polek na gwiazdkę dla żołnierza. Składa serdeczne podziękowanie paniom, które podjęły się tak doniosłej pracy dla naszego żołnierza, a ofiarodawcom za ich dary
Oficer inspekcyjny D-wa
Szyszko kp.

Odczyty prof. St. Majerskiego. Na zaproszenie Głównego zarządu związku kolejowców prof. St. Majerski, dyrektor gimnazjum Im. Kr. Jadwigi we Lwowie przyjedzie 27 bm. do Wilna, by tu wygłosił w dnach 28, 29, 30, 31 grudnia i 1 stycznia cały szereg wykładów na temat: „Polska pod względem historyczno-geograficznym, handlowym i przemysłowym“. Odczyty odbędą się w sali Centrali chrześc. zw. zaw. o godz. 4 popoł. Należy przypuszczać, że wszyscy zechcą posłuchać gościa ze Lwowa.

Ruch pocztowy z Rumunją. Od listopada b. r. zostało przywrócone bezpośrednie połączenie pocztowe z Rumunją. Odtąd można wysyłać najkrótszą drogą listy, kartki pocztowe, druki, papiery handlowe i próbki towarowe tak zwykle jak i polecone za opłatą według taryfy zagranicznej. Korespondencje podlegają cenzurze, winny być zatem nadawane w stanie otwartym i z podaniem adresu nadawcy.

Podziękowanie. Od Dow. Wil. baonu uzup. otrzymujemy następn. pismo: Uprzejmie proszę zamieścić w Pańskiej poczytnej gazecie serdeczne „Bóg zapłać“ personelowi Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej za ofiarowane 200 mk. na Gwiazdkę dla żołnierzy Wileńskiego Baonu Uspokajania Litewsko-Białoruskiej Dywizji Strzelców, a w szczególności panu Walterowi, który poparł naszą sprawę przed swymi współpracownikami.

Racz przyjąć Sk. Panie Redaktorze wyrazy podziękowania. Porucznik i Dowódca Baonu Długosiewicz.

Podziękowanie. Sekcja opieki nad Lidskim pułkiem wyraża serdeczne podziękowanie Dyrektorowi Teatru Nowości, p. Markiewiczowi, za chętnie ofiarowane 25% od piątkowego przedstawienia na Gwiazdkę dla tego pułku. Cała suma, wynosząca 1088 rs. została użyta na urządzenie choinki dla 2000 żołnierzy.

Zarząd „Świetlicy“ PZP. składa uprzejmie podziękowanie mieszkańcom Bieniakońskiej parafji Lidskiego powiatu za zbierane na rzecz żołnierza Polskiego i złożone w „Świetlicy“ przez panią Helenę Nosowiczową 381 r. 50 k., 30 funtów węzy, 15 arsz. płótna i 1 owczynek.

Z Uniwersytetu Stefana Batorego Woźni Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie złożyli na Gwiazdkę dla żołnierza Polskiego na froncie kwotę 165 mk. i 70 f., którą przesłano Komitetowi Gwiazdkowemu.

Z wykładów powszechnych w Uniwersytecie Stef. Batorego, jest do zanotowania wykład prorektora Ziemańskiego z dziedziny bakterjologii i leczenia ran. Wykład przeznaczony dla mas jak najszerszych, które niestety bywają prawie nieobecne na powyższych wykładach, a mogłyby i tym razem dużo skorzystać.

Dalej cztery wykłady dr. Konecznego o Kościuszcze. Posagowa postać umiłowanego bohatera na tle epoki, jego ród i antenaci, jego młodość i wykształcenie wojskowe w kraju i zagranicą, gdzie się nauczył patrzeć na Polskę z szerszego horyzontu, jego umiłowanie wolności, walka o niepodległość Amerykanów, jego powrót do Ojczyzny, życie niesione jej w ofierze, zwycięstwa i klęski, jego niewola i śmierć na obczyźnie — wszystko to przesunęło się przed nami w spokojnych słowach Sz. prelegenta i było jak gdyby tą drogą melodią narodową którą się zna, którą się nosi w sercu, ale zawsze z rozkoszą jej się słucha.

Ze szczegółów mniej znanych usłyszeliśmy, iż w Ameryce w czasie wojny o niepodległość walczyło po stronie Angielskiej 12000 kupionego żołnierza niemieckiego. Ameryka też miała jeszcze wówczas niewolników, a w Polsce Kościuszkę znośli pod łańcuchem.

Idea wolności narodu, ta „myśl Kościuszkowska“ żyła w narodzie przez sto przeszło lat obcego panowania i ona to wydała teraz owoce. W tem jest istota wielkości Kościuszki.
Wu—Zet.

Koncert popularny. Słódmy koncert „Lutni Wileńskiej“ odbędzie się w sobotę d. 27 b. m. Program [jego składają się będzie z utworów przystępnych, zarówno literatury orkiestrowej, jak i wokalne]. Z ułubionych przez słuchaczy koncertowych dzieł usłyszymy: „Szeny neapolitański“ Messeneta, „Noc w Egipcie“ (balet) Arenskiego, „Polonez elegijny“ Nostowskiego i w. in. Nazwy poszczególnych numerów wymienione będą szczegółowo w programach wieczorowych. W koncercie bierz udział jeden z talentowanych naszych „solistów-spiewaków“. Bilety nabywać można w kasie sali „Lutnia“ od g. 11—1 i od 4—9 w.

Koncert-Raut Rachliwe stowarzyszenie Bratniej Pomocy młodzieży akademickiej dnia 3-go stycznia 1920 roku urządza Koncert-Raut pod protektoratem najwybitniejszych przedstawicieli sfer wojskowych i cywilnych. Program ma stanowić niezwykle artystyczną niespodziankę dla

Wzian i narazie utrzymywane jest przez młodych organizatorów w głębokiej tajemnicy.

Teatr Polski na Pohulanec. Dziś (wtorek) «Rzeczywistość» Górczyńskiego z udziałem pp. Kopczeńskiej, Strońskiej, Neromskiej i Karbowskiego.

Jutro z powodu Wigilii Bożego Narodzenia niema przedstawienia.

W pierwszy dzień świąt po południu «Fau Pasela», wieczorem, po cesach zwykłych, po raz pierwszy «Betleem Polakie» Rydla; w piątek popołudniu «Matłóstwo Lolla», wieczorem «Betleem Polakie»; w sobotę popołudniu «Damy i Huzary», wieczorem «Betleem Polakie», które grane będzie również w niedzielę wieczorem.

W próbach «Wicek i Wacek» Przybylskiego.

Operetka polska. Dziś premiera wybornej operetki amerykańskiego autora — A. Philippa «Warszawiacy w Ameryce». Operetka ta odznacza się niepospolicim humorem i werną, przepiękną jest melodią swojskimi. Akt I — toczy się na wyspie Ellis-Island, Akt II — w New-Jerku, Akt III — w kąpielach morskich — na plaży, Akt IV — u Jacksona. Akt V-ty na 25-tych piętrze.

W akcie I-szym — krakowiak w 4 pary, w akcie III-cim — «Matello» i taniec amerykański «Molly». Główne role spoczywają w rękach L. Pillati, H. Muszyńskiej, S. Szczeni, S. Szoslanda i S. Abramowicza.

Tańce i ewolucje układał J. Ciesielski, Reżyserował S. Szczeni.

Jutro, we środę — przedstawienie rozwieszane.

Polaki Teatr Ludowy (w gmachu Teatru Miejskiego na placu Ratuszowym) przygotowuje na czas świąt Bożego Narodzenia «Szopkę Legionową» w trzech odsłonach J. Marcinowskiej.

Dawane będą dwa przedstawienia wieczorowe.

Z prowincji.

**** Z Grodziszczycy.** Prawdziwą bolączką Grodnas — pisać stamtąd — jest brak soli. Wywołuje to skargi wśród ludności — ponieważ brak tego artykułu jest przyczyną takich chorób jak skorbut, powoduje osłabienia i mdłości. To też wroga agitacja antypolska wyszukuje to niedomaganie naszej aprowizacji dla podkopania autorytetu władz polskich. Rozgoryczenie to powiększa jeszcze fakt, że u żydów jest soli poddostatek, lecz sprzedają ją po 12 do 20 mk. funt. Władze aprowizacyjne tłomaczą się trudnościami komunikacyjnymi i dowodzą, że — lecz dowodzi to ich niedołęstwa tylko. Przy pewnej energii i poczuciu jaski kleską taką sytuacja być może dla polityki polskiej na ziemiach wschodnich — można i trudności ze strony władz kolejowych usunąć. Chodzi o wydobycie kilku wagonów mieszczących na przewóz soli do każdego powiatu; na tyle pracy urzędy aprowizacyjne zdobyć się powinny — a jeśli tem sąjąc się nie chcą, powinny władze państwowe to niedołęstwo z całą surowością skarcieć.

OFIARY

złożone w Administracji Dziennika Wileńskiego:

Na dar narodowy Józefa Piłsudskiego. Paweł Jankun 5 m.

Na Gwiazdkę [dla chorych i rannych żołn. 6-ty żelazka i 3-cia męska Drużyna Harcerska 80 m.

Na ciepłą odzież dla polskich żołn. zebrano w Landwarowie następującą kwotę:

W. Dębczyński 50 m, A. Gwiazda 50 m, Z. Tyszkiewiczówna 25 m, ks. Wojewodaki 25 m, H. Paszkiewicz 20 m, J. Antoniewicz 25 m, A. Radomski 15 m, L. Gilerowicz 15 m, M. Wróblewski 5 m, I. Klejn 10 m. Razem 240 m.

Na biedne nauczycieli.

Zofia z Jastrzębskich i dzieci: Zosia, Mela i Staś 100 m.

Na chorych w szpitalu wojskowym na Antokołu.

Bezimiennie 5 m, zamiast kwiatów na grób ś. p. siostrzeńca Michała Zdrojewskiego — Emilia Stulgińska 50 m, Eugenja Dłubniewska 50 m.

Do rozporządzenia Józefa Kupściówny.

J. Poklewska-Kozielec 200 m.

Na komitet plebiscytowy na Mazurach.

Zamiast kwiatów na grób ś. p. Michała Zdrojewskiego Witoldostwo Węslawscy 50 m.

Na głodnych m. Wilna.

Bezimiennie 5 m.

Na ciepłą odzież dla pułku maj. Bobiatyńskiego.

D-r Bujalski 50 m, Władysław Nietupski 20 m.

Na Komitet Plebiscytowy na Mazurach.

Bolesław Malinowski 10 m.

Dla chorych żołnierszy.

Zamiast Wigilijnej Włoczerszy żołnierszy i siebie — hr. Ludw. Kossakowska 20 m.

Na Gwiazdkę dla dzieci ochrania «Serca Jasnawego».

Hela, Zbyszek i Janeczka Wysoscy 6 m.

Na ciepłą odzież dla żołn. polak. na froncie.

Na ręce Związku Patriotycznego Polek — F. Misiewiczowa 100 m.

Na «Gwiazdkę dla żołnierszy Polskiego.

I Etap i szpital P. U. do spraw J. W. R.

J. Bańkowski pułk, 50 m, M. Kaepryż 20 m, R. Kobylński 10 m, A. Stankiewiczowa 10 m, A. Bielunasowa 10 m, dr. Hornowski-Zarank 30 m, J. Innatowicz 10 m, A. Poplawski 20 m, H. Gotzalkówna 20 m, B. Łukasik 10 m, H. Łukasik 10 m, A. Rudziecka 10 m, K. Tracewska 5 m, M. Kleszkowska 10 m, A. Kawecka 5 m, J. Donatow 5 m, J. Plewgo 2 m, P. Rychlow 10 m, M. Tal 5 m, J. Sitkowski 5 m, J. Ciechanowicz 5 m, P. Winczówna 10 m, K. Kuncewiczówna 5 m, J. Kuncewiczówna 3 m, A. Kuncewiczówna 3 m, B. Mickiewiczowa 5 m, A. Wasilewski 5 m, J. Byczkowski 5 m, J. Ginkiewicz 5 m, J. Łuczowski 10 m, d-r Cz. Rychman 50 m, L. Rodzewicz 20 m, M. Gierwiatowiczówna 5 m, S. Maciaga 2 m, M. Sierotka 2 m, F. Rakowska 5 m, A. Samidówna 5 m, B. Golibówna 3 m, R. Nowikówna 20 m, J. Strumiło 5 m. Razem 413 mk.

II. Szpital Polowy Nr. 104.

D-r Brokowski 25 m, Staruch 4 m, Olczyk 4 m, Hofman 5 m, Bjechel 3 m, Biełman 2 m, Warszawski 3 m, Jablonowski 5 m, Sołtyk 5 m, Zbrowski 6 m, Pasto 2 m, X.X. 5 m. Razem 69 m.

Komisarz i Komendant etapu J. Bańkowski Pułkownik.

PODARUNKI NA GWIAZDKĘ DLA WOJSKOWYCH

SWEATERY, BIELIZNA CIEPŁA, SZALIKI, RĘKAWICZKI, SKARPETKI, SZELKI, CHUSTKI DO NOSA, MYDŁA, WODA KOŁOŃSKA, PERFUMY — I WIELB INNYCH RZECZY.

MAGAZYN BCI ALSZWANG WIELKA 72.

Dr. W. Wołodźko
Ordynator szpitala św. Łazarza choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje od 12—2 i od 5—6.
Ulica Zawalna 22.

Dr. I. Abramowicz
Piwna 7—1 (obok Ostrej Bramy).
Choroby skórne, syfilis (606, 914) i weneryczne. Przyjmuje 10—1 i 4—7

Dr. Wacław Makarewicz
choroby: weneryczne, syfilis «606» i «914», skórne i moczopłciowe.
przyjmuje od 10 — 1 po poł. i od 5—7 w. Wileńska 12—1. rk

Dr. med. S. Kaplan Spec. chorób wenerycznych, syfilis (606—914) i skórne.
Przyjmuje od 9—10^{1/2}, 12—1, 3—5^{1/2} i 7—9. Wileńska 11 m. I.

Dr. med. B. Szyrwintł choroby wenerycz. syfilis (606—914), skórne i moczopłciowe. Przyjmuje od 10—1 pp. i od 4—7 w. Wielka 39. 911

Dr. Popilski choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 8—12 i 4—7. W. Pohulanca 2 róg Zawalnej.

Zęby sztuczne na ziele i kauczuku wstawia technik L. Minkler, Ludwisarska 4 dentyst. (Preobrażeńska). Przeróbka, repar. na poczek.

Stow. Spożywcze ZJEDNOCZENIE

otrzymało bryndzę węgierską (zastępuje masło do chleba) słoninę, sadło i wędlinę na wolną sprzedaż dla ludności.

Zarząd Stow. Sp. Zjednoczenie zawiadamia swych członków, że w sklepie naszym № 1 (Wileńska 25, róg Dobroczyń.) są do odebrania deputaty Grudniowe. Na jeden udział (3 maximum) po 5 f. słoniny po 14 r. 50 k., 5 f. wyborowej maki przeniej — 8 r. 50 k., 5 f. soli po 1 r. Razem 120 r. które można otrzymywać do 31 grudnia.

RESTAURACJA ZAKOPIAŃSKA
przy ul. Wileńskiej № 33 i róg S-to Jerskiej. Wydaje śniadania, obiady i kolacje obficie i smaczno. Ceny niższe niż wszędzie. SA GABINETY.

Komisowo Informacyjne BIURO złatwia sprawy: kupno i sprzedaż domów, placów, majątków, fabryk, lasów i rozmaitych przedsiębiorstw. S-to Jerska 22 m. 3. 11—1 i 5—7. 200

Wileński Lombard Miejski
(ul. Trocka 14)
ogłasza, że d. 3 stycznia 1920 r. między godz. 10 a 2-gą odbędzie się przymusowa licytacja zastawów tegoż lombardu, których termin wraz z ulgą dwumiesięczną wygał z dniem 30 listopada 1919 r.

Stanisław Tuczyński
Sklep Winno-Kolonjalny, Wielka 41 i apteczny, Wielka 58
przyjmuje za kupione towary wszelkie pieniądze gotarte oraz półrublowki w ilości nieograniczonej, nie robiąc różnicy w kursie w stosunku do rubla rosyjskiego.

DRUKARNIA A. ks. Rutkowskiego
Królewska (Botaniczna) 7
przyjmuje wszelkie obstarunki w zakresie drukarstwa wchodzące.

DYREKCJA Wileńska Kolei Państwowych poszukuje 2-ch techników, dobrze obeznanych z robotami technicznymi.
Zgłaszać się W. Pohulanca, — Kaukaska 2, I piętro, pokój № 36. Wydział Elektro-Techniczny (były zarząd Dróg Poleskich).

Dyplomowany kierownik cegielni z kilkoletnią praktyką w kraju i za granicą, znający się na wyrobie cegieł, dachówek i dren oraz na piecach syst. Hoffmana przyjmie posadę od 1 Intego 1920. Łaskawe oferty pod Rudolf Bednarski sierżant III/12 pułk piechoty. Poczta polowa 14. 87

BRYLANTY złoto, srebro i platynę kupuje M. Mlejkowski magazyn zegarków, Wielka № 76

Do sprzedania resztki biostochich kastorów na męskie i damskie kostiumy—2 arsz. szer. rozmaite kolor. po 20 r. arsz. Wielka 50—1 wejście z bramy po lewej ręce na 2-m piętrze. 14

Do sprzedania papuga rozmawia, gwizda i śpiewa jak człowiek. Cena 50.000 rb. S-to Jerska 11, restauracja Maciejewskiego

Do sprzedania poduszki, krzesła, franki, portjery, jedwab na suknie, lustro i in. kuchenne rzeczy. W. Pohulanca 31b—2, od 11—6 w.

Do sprzedania mieszkanie 2—4 pokoje z kuchnią i wygodami położone niedaleko Uniwersytetu. Oferty do Adm. «Dzien Wil» pod «Wygodne»

Do sprzedania mieszkanie 2—4 pokoje z kuchnią i wygodami, — możliwie z całodz utrzymywaniem przy pewnej pomocy aprowiz. Oferty do adm. «Dz Wil» pod «Dobra opieka».

Urządnik Państwowy poszukuje mieszkania choć skromnie umeblowanego, składającego się z 2—3 pokoi i kuchni, ze światłem elektrycznym i wygodami. Zgłoszenia do Adm. «Dz. Wil» dla okaznicia paszportu № 1/918.

W pobliżu ul. S-to Jerskiej śpiesznie do wynajęcia lokal z 5 pokoi ze wszystkimi wygodami. Informacje Nadbrzeżna 24—3.

Zaraz do wynajęcia mieszkanie z 3 pokoi i wygodami. Jagiellońska 8 u Bułhaka. 149

Zgubiono pasport na imię Lejt Margolia. Adres: Sadowa ul. 6-25. 197

Zgubiono Ob.-Ost. pasport na imię Judela Krywiskiego M. Stefańska 11—1.

Zgubiono we czwartek, idąc od ul. Tatarskiej do kościoła Dominikańskiego i św. Jana, oraz na poczek, czarny zegarek w bransoletce skórzanej. Znalazcę proszę o odniesienie na ul. Tatarska 5—6 dla M. R. Tamże do sprzedania bluzka jasna jedwabna i palto, od 7—9 g.

Praca dla kobiet. Intendentura Lit.-Fr. Białor. przyjmuje kilkadziesiąt sil robotczych do szycia bielizny i mundurów. Płaca dzienna i wikt. Warunek przyjęcia — posiadanie własnej maszyny do szycia za osobną zapłatą. Zgłaszać się w sklepie oficerskim przy ulicy S-to Jerskiej 7.

POLSKA Krajowa Kasa Pożyczkowa
AGENTURA WILEŃSKA
przy Naczelnym Dowództwie W. P.
WILNO, S-TO JERSKA 3

czynną będzie w dniach: 24, 27 i 31 grudnia od 9—12 zrana, a w dniach: 21, 25, 26 i 28 grudnia oraz w dzień N. Roku będzie zamknięta.

Warszawska Dyrekcja Kolejowa
nabędzie sosnowych lub dębowych 600 tysięcy podkładów i 300 kompletów podrozdnic

z dostawą do stacji kolejowych Dyrekcji Warszawskiej. Połowa dostawy winna być wykonana do 1 kwietnia, następna zakończona jednakowoż wemi partjami miesięcznymi w terminie do 1 lipca 1920 roku.

Oferta może być złożona i na część dostawy. Oferty w zapieczętowanej kopercie z napisem «Oferta na podkłady» należy składać w Wydziale Gospodarczym, Warszawa, Al. Jerozolimska № 17 do d. 15 stycznia 1920 roku.

Zarząd Stow. Rolniczo-Handlowego przy Towarzystwie Rolniczym w Wilnie powiadamia niniejszym, iż w Składzie Stowarzyszenia, ul. Zawalna 9, przyjmowane są zapisy na nawozy sztuczne, a mianowicie: saletrę i superfosfat. Nawozy te mają być wprowadzone z Anglii. Termin przyjmowania zapisów do 30-go grudnia b. r. Informacje o warunkach są udzielane w Składzie Stowarzyszenia.

Nowootworzony **MAGAZYN FUTER** WILNO, Niemiecka 26, wejście z podw., b. lokal Wirszubińskiego. **A. MOWSZOWICZA**, Duży wybór towarów futrzanych. Przyjmują się różne obstarunki. Wykonanie sumienne. Nabywca detaliczny korzysta w przeciągu doby z prawa zwrotu lub zamiany towaru.